

**КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія сценічних видів мистецтв

Освітня програма БАКАЛАВР

**Спеціальність В6.01 «Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво
драматичного театру і кіно)»**

Галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ____ від «____» _____ 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва дисципліни	Історія сценічних видів мистецтв
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	канд. мистецтвознавства, доцент Федорків О.П.
Контактний телефон викладача	+380673387748
E-mail викладача	oksana.fedorkiv@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, семінарські
Обсяг дисципліни	3 кредити, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.knuvs.edu.ua/
Консультації	За графіком кафедри та індивідуально

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна «Історія сценічних видів мистецтв» вивчається студентами четвертого курсу протягом сьомого семестру і передбачає складання іспиту. Навчальна програма складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю В6.01 «Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру і кіно)» галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки».

Програмою навчальної дисципліни «Історія сценічних видів мистецтв» передбачено вивчення основних положень із наступних питань:

- мистецтво як засіб відображення дійсності, види і жанри мистецтва;
- роль кожного виду мистецтва в загальній системі мистецтв;
- особливості взаємодії театрального мистецтва з різними видами мистецтв;
- експерименти в галузі театрального мистецтва на сучасному етапі розвитку;
- видові та жанрові трансформації сценічного мистецтва у XX–XXI століттях;
- інтеграція традиційних і сучасних перформативних практик.

Закріплення отриманих теоретичних знань відбувається на семінарських заняттях, під час самостійної роботи студентів.

Дисципліна «Історія сценічних видів мистецтв» розвиває у студентів здатність до сприйняття творів мистецтва, їх розуміння, аналізу, допомагає знаходити зв'язки і паралелі з іншими видами мистецтва, давати естетичні оцінки творам мистецтва через емоційну сферу, розвиваючи художнє мислення і художний смак.

3. МЕТА ТА ЦІЛІ КУРСУ

Основною метою викладання дисципліни є формування художньої компетентності майбутніх акторів, володіння культурою відчуття, сприйняття і розуміння морфології різних видів мистецтв, розвиток образного мислення і невербальної частини інтелекту. Формування у студентів системних знань про розвиток основних видів мистецтва, теоретичних засад мистецтва; генезис мистецтва на прикладах світових шедеврів; творчих методів відомих митців; формування професійного світогляду.

Основними цілями «Історії сценічних видів мистецтв» як навчальної дисципліни є:

- сприяння розвитку широкого мистецького кругозору професійного актора;
- перетворення теоретичних знань на практичні компетенції з уміння аналізувати, давати оцінку явищам художньої культури;
- вміння самостійно визначати стильові особливості і жанрові різновиди сценічних видів музичного й хореографічного мистецтва, мистецтва цирку, кіномистецтва;
- розуміння взаємозв'язків між традиційними та інноваційними формами сценічного мистецтва;
- набуття навичок історико-культурного аналізу сучасних перформативних практик.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

- Вміти визначати виконавське завдання.
- Встановлювати стилістичні та жанрові особливості окремих мистецьких творів різних жанрів.
- Вміло користуватися засобами художньої виразності, як звуковими, так і візуальними, в процесі реалізації творчих завдань.
- Розуміти стилістичну мову основних видів та жанрів сценічних мистецтв.
- Користуватися засобами логічної та емоційно-образної виразності.
- Вміння аналізувати художні явища і творчі проєкти, давати їм якісну мистецьку оцінку і здійснювати аналіз на основі власних знань, відчуттів та емоцій.

5. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- загальний процес розвитку мистецтва у різноманітні його видів;
- образно-стильові особливості різних видів сценічних мистецтв;
- характеристики та сутність сценічних мистецтв;
- знакові мистецькі твори та їх вплив на розвиток сценічних видів мистецтв;
- ключові творчі персоналії світового та українського театру, опери, балету, кіно;
- методологічні підходи до аналізу й інтерпретації театральних явищ;
- еволюцію драматургії, сценографії, режисури в історичній ретроспективі;
- сучасні тенденції розвитку сценічного мистецтва та перформативних практик.

Студент повинен уміти:

- інтегрувати знання з різних предметів для розкриття художнього образу у різних видах мистецтва;
- інтерпретувати твори мистецтва;
- співставляти художні твори за формами, жанрами, стилями мистецтва;
- критично аналізувати мистецькі явища в соціокультурному контексті;
- обґрунтовувати власну позицію щодо мистецької цінності творів.

Навчальна дисципліна дозволяє інтегрувати, диференціювати та уніфікувати знання, отримані під час вивчення дисциплін художньо-естетичного

циклу – філософії мистецтва, історії суміжних видів мистецтв, історії зарубіжного театру, історії українського театру, етики, а також використовує матеріали курсів історії української культури та філософії.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ КУРСУ

Обсяг курсу та форми занять

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
Семінарські заняття	10
Самостійна робота	60
ВСЬОГО	90

Ознаки курсу

Семестр	7
Спеціальність	В6.01 «Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру і кіно)»
Курс (рік навчання)	4
Статус	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	------------------	----------------	---------------------

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. «Морфологія мистецтва. Мистецтво, людина час»

Тема 1. Мистецтво: зв'язок між людиною і часом. Історична спіраль розвитку мистецтва. Лекція 2 10% Вересень

Тема 2. Генезис сценічних видів мистецтва. Лекція 2 10% Вересень

Мистецтво як засіб відображення дійсності. Види і жанри мистецтва.

Сценічні види мистецтв.

Тема 3. Балетне мистецтво: від придворного танцю до сценічного мистецтва. Лекція 2 10% Вересень

1. Виникнення перших шкіл балету в XIV ст. в Італії. Першотрактати про танець як основу майбутнього театрального жанру - балет.

Франція – батьківщина класичного балетного танцю.

Романтичний балет – найвище досягнення хореографічного мистецтва Франції.

Особливості хореографічного мистецтва XX століття.

Тема 4. Історія українського балету. Зародження та розвиток української балетної музики в ХХ ст. Український національний балет як самостійний музично-хореографічний жанр. Відкриття українських національних оперних театрів. Золотий фонд українсько танцювальної культури. Верховинець В.М. – український композитор, диригент і хореограф перший теоретик українського народного танцю. М. І. Вериківський – автор першого українського балету. Творчість Михайла Скорульського Костянтина Данькевича, Вадима Гомоляки, А. Кос-Анатольського Євгена Станковича.	Лекція	2	10%	Жовтень
---	--------	---	-----	---------

Тема 5. Історія виникнення жанру опери як синтетичного виду сценічного мистецтва. Діяльність флорентійсько «Камерати», зародження нового синтетичного жанру – «опера» Різновиди оперних шкіл.	Лекція	2	10%	Жовтень
--	--------	---	-----	---------

Творчість Я.Пері, К. Монтеверді
Реформа В.Глюка.

Оперна творчість В.А.Моцарта
Бетховена.

Шляхи розвитку західноєвропейсько
опери XIX – XX століть.

Тема 6. Жанр опери в творчості українських композиторів.	Лекція	2	10%	Жовтень
---	--------	---	-----	---------

Становлення української
національної опери. С. Гулак-
Артемівський «Запорожець за
Дунаєм».

Жанрові різновиди оперної
творчості М.Лисенка, К.Стеценка.

Оперна творчість Б.
Лятошинського, М. Вериківського,
Г. Майбороди, С. Людкевича, А.
Кос-Анатольського, Ю.
Мейтуса, К. Данькевича, В.
Кирейка, В. Губаренка, Є.
Станковича.

Тема 7. Нові музично-драматичні жанри – оперета, мюзикл. Оперета – різновид музично-театрального мистецтва. Становлення оперети на прикладі	Лекція	2	10%	Листопад
--	--------	---	-----	----------

європейських композиторів XIX століття.

Віденська оперета.

Оперета в творчості українських композиторів.

Мюзикл – новий жанр музично-драматичного театру. Відмінності та спільні риси оперети і мюзиклу.

Тема 8. Цирк як різновид сценічних видів мистецтв.	Лекція	2	10%	Листопад
---	--------	---	-----	----------

Історія становлення цирку.

Взаємозв'язки між театральним та цирковим мистецтвами, цирком та спортом.

Жанрова система сучасного цирку.

Нові можливості мистецтва цирку на прикладі цирку «Дю Солей».

Тема 9. Кіномистецтво. Історія розвитку світового кіно.	Лекція	2	10%	Листопад
--	--------	---	-----	----------

Феномен кіно: учора, сьогодні, завтра.

Національні кіношколи.

Кіно країн Центральної Європи.

Розвиток мови кіно в 60-70-тих роках XX століття. Авторське кіно.

Кіномистецтво початку XXI століття.

Тема 10. Сучасні виміри Лекція	2	10%	Грудень
---------------------------------------	---	-----	---------

українського кіно.

Розвиток кіноіндустрії в Україні від витоків до періоду Незалежності.

Довженко – Гомер українського кіно.

Поетичне кіно.

Українське кіно на сучасному етапі розвитку.

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ КУРСУ

Загальна система оцінювання курсу

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються у наступному співвідношенні:

- **Семінарські/самостійні роботи:** 30% - максимальна кількість балів 30
- **Контрольні заміри (тести, зрізи):** 20% семестрової оцінки, максимальна кількість балів 20
- **Іспит/залік:** 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50
- **Додаткова письмова робота студента у вигляді реферату:** 10%
- **Підсумкова максимальна кількість балів: 100**

Вимоги до письмової роботи

Написання письмової роботи у вигляді реферату можливо за бажанням студента. Реферат повинен мати обсяг 10–15 сторінок, включати наукові джерела, власний аналіз матеріалу та бути оформлений відповідно до вимог академічного письма.

Семінарські заняття

Вага балів за семінарські заняття у загальному оцінюванні становить 30%. Студент отримує бали за:

- активну участь у обговоренні
- якість підготовлених виступів
- творче осмислення матеріалу
- своєчасність виконання завдань

Умови допуску до підсумкового контролю

Постійна участь в навчальному процесі – відвідування лекцій, підготовка до виступів на семінарських заняттях, проходження тестувань, успішне написання зрізів знань.

8. ПОЛІТИКА КУРСУ

Курс розроблено з огляду на Національну рамку кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «бакалавр», програмні вимоги навчальної дисципліни спрямовані на досягнення шостого (6) кваліфікаційного рівня (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 509 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341»).

Курс є органічною частиною освітньої програми і відповідає її логіці та вимогам. Відповідно, всі документи, розроблені для даної освітньої програми

щодо оцінювання, результатів навчання, тощо є чинними при вивченні дисципліни.

Політика курсу спрямована на набуття студентами компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, яке впливає на якість та обсяг отриманих знань. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Студенти, що перебувають на індивідуальному графіку навчання проходять усну співбесіду з викладачем і приступають до здачі заліку/екзамену.

Політика щодо академічної доброчесності

Списування під час контрольних робіт, проходження тестів, здачі екзамену заборонені. Порушення академічної доброчесності тягнуть за собою відповідні санкції відповідно до положення закладу вищої освіти.

Політика щодо дистанційного навчання

У разі введення карантину або інших форс-мажорних обставин навчання переводиться на дистанційну форму з використанням платформи <https://d-learn.knuvs.edu.ua/> та інших онлайн-ресурсів.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович Д. **Театр** // Загальна Українська енциклопедія («Книга Знання»). — Т. III. — С. 509–518.
2. Беляєва М. В., Булат Т. П., Гордійчук М. М., Загайкевич М. П. та ін. **Історія української музики. В 6 т. Т. 5: 1941–1958.** — Київ: Наукова думка, 2004. — 504 с.

3. Беляєва М. В., Булат Т. П., Булка Ю. П. та ін. **Історія української музики. В 6 т. Т. 4: 1917–1941.** — Київ: Наукова думка, 1992. — 616 с.
4. Богданова О. В., Грица С. Й., Гусак Р. Д., Єфремов Є. В. та ін. **Історія української музики. В 7 т. Т. 1: Від найдавніших часів до середини XIX ст.** 2-ге вид., перероблене, доповнене. — Київ: ІМФЕ, 2016. — 440 с.
5. Борисова Т.В. **Підготовка студентів до естетичного виховання школярів засобами музичного театру** / Т.В. Борисова. — Кам'янець-Подільський: видавець ПП Зволейко Д.Г., 2009. — 150 с.
6. Брехт Б. **Про мистецтво театру.** — К.: Мистецтво, 1977. — 364 с.
7. Брокетт Оскар Г., Гілді Франклін Г. **Історія театру** (10-те видання) / пер. з англійської: Тетяна Дитина, Назар Козак, Ганна Лелів, Галина Сташків. — Львів: Літопис, 2014. — 730 с.
8. Брюховецька Л.І. **Кіномистецтво:** навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Лариса Брюховецька. — К.: Логос, 2011. — 391 с.
9. Бучма О.Є. **Мистецтво ігрової ляльки кінця XX – початку XXI ст. як синтетичний вид сценічного мистецтва.** — К.: КНУТК, 2023.
10. Верещагіна О. Є., Холодкова Л. П. **Історія української музики XX ст.** Навчальний посібник для студентів музичних спеціальностей. Видання 2-ге, доповнене. — Тернопіль: Астон, 2010. — 280 с.
11. Верховинець В.М. **Теорія українського народного танцю.** — 5-е вид., доп. — К.: Муз. Україна, 1990. — 150 с.
12. Володько В.Ф. **Роль класичного танцю у створенні українського національного балету (до сторіччя з дня народження заслуженої артистки України Г.О. Березової).** — Електронний ресурс.

13. Голованатенко А. **Історія світової культури**. — К., 1994.
14. Голованатенко А. **Історія світової культури**. — К., 1994.
15. Головченко А. **Мистецтво дозволяє** // Тиждень. — 2019.
16. Горак Р. **Леся Кривицька. З історії українського театру**. — Львів: Апріорі, 2024.
17. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А. Ю. та ін. **Культурологія** [за ред. Т. Б. Гриценко]. — [2-ге вид.]. — К.: Центр навчальної літератури, 2009.
18. Грица С. І., Загайкевич М. П., Калениченко А. П. та ін. **Історія української музики. В 6 т. Т. 3: Кінець XIX — початок XX ст.** — Київ: Наукова думка, 1990. — 424 с.
19. Грін'єс Т. Б. **Напрямки драматургії у цирковому мистецтві 1990-х–2000-х рр. Проблеми видової релевантності** // АРТ-платФОРМА № 2. — Київ: КМАЕЦМ, 2020. — С. 11–29.
20. Гуменюк В. **Леся Українка і театр** // Дивослово. — 2003. — №2. — С. 14–17.
21. Данченко С. В. **Бесіди про театр** / Авт. літ. запису, обробки та упорядк. Коваленко О. М. — К.: VIVA VOX: Укртипопроект, 1999. — 219 с.
22. Дорошенко І. **Без державної підтримки український театр не виживе** // Хрещатик. — 2002. — 27 берез. — С. 14.
23. Загайкевич М. П. **Драматургія балету**. — Київ: Наукова думка, 1978. — 258 с.
24. Зав'ялова О. К. **Історія балетного мистецтва: від витоків до початку XX ст.** — Суми: Мрія, 2014. — 114 с.

- 25.Зингерман Б.И. **Театр Чехова и его мировое значение.** — 2-е изд., доп. — М.: РИК Русанова, 2001. — 429 с.
- 26.**Західно-європейський театр від епохи Відродження до рубежу XIX – XX вв.: Очерки** / Давідова М. Ю., Егошина О. В., Островський С. М. та ін.; за ред. М.Ю. Давідової. — М., 2001. — 435 с.
- 27.Єрмакова Н. **Служба, діяння, таїнство: [Сучасне українське театрознавство]** // Укр. театр. — 2001. — № 3. — С.31.
- 28.Заповіт / [за ред. М. Р. Черкашиної]. — К.: Заповіт, 1998.
- 29.Іванова І., Куколь Г. В., Черкашина М. Р. **Історія опери: Західна Європа, XVII–XIX ст.** навч. пос.
- 30.Ілленко Михайло. **Шпори для абітурієнта.** — Вінниця: Нова книга, 2006. — 280 с.
- 31.Ілленко Юрій. **Парадигма кіно.** — К.: Абрис, 1999. — 416 с.
- 32.**Історія світової культури.** — К., 1994.
- 33.Каплієнко-Ілюк Ю. В. **Історія світової музики: навчальний посібник.** — Чернівці: Місто, 2015. — 240 с.
- 34.Клековкін О. **Історіографія театру: напрями, школи, методи, постаті.** — К.: НАКККіМ, 2022.
- 35.Клековкін О. **Історія помпи: Досьє жанру: [Історія театру (стародавній театр)]** // Укр. театр. — 2003. — № 3. — С. 13–16, 27–30.
- 36.Кияновська Л.О. **Українська музична культура: навч. посібник.** — Львів: Тріада плюс, 2009. — 356 с.

37. Корній Л. П., Сюта Б. О. **Історія української музичної культури: підручник для студентів вищих навчальних закладів.** — Київ: НАМУ ім. П. І. Чайковського, 2011. — 736 с.
38. Корній Л. П., Сюта Б. О. **Українська музична культура. Погляд крізь віки.** — Київ: Музична Україна, 2014. — 592 с.
39. Коренієнко Н.М. **Самосвідомість: гра в театр (соціологічний портрет сучасника).** — К.: КМЦ «Поезія», 2003. — 95 с.
40. Коренієнко Н. **Український театр у переддень третього тисячоліття. Пошук: (Картини світу. Ціннісні орієнтації. Мова. Прогноз).** — К.: Факт, 2000. — 160 с.
41. Крижанівський Б.В. **Великі митці кіно.** — К.: Радянська школа, 1970. — 87 с.
42. Курбас Л. **Філософія театру** / Упорядк. М. Лабінський; [Ред. М. Москаленко]. — К.: Вид-во «Основи», 2001. — 917 с.
43. Лачко О. Ю. **Культурологічні особливості становлення українського театрального перформансу** // Культура України. — Харків, 2015. — Вип. 48. — С. 229–237.
44. Лачко О. Ю. **Енвайронмент — новаторська театральна практика ХХ століття** // Культурно-мистецьке середовище: творчість і технології: матеріали VII Міжнар. наук.-творч. конф., 9 квіт. 2014 р. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. — Київ, 2014. — С. 108–110.
45. **Леся Курбас: Система і метод** // Укр. театр. — 1998. — №1. — С. 27–30; №2. — С. 19–22; №3. — С. 29–31.
46. Левенець С.Я. **Світло мого театру.** — Д.: Ліра, 2001. — 195 с.

- 47.Малихіна М. А. **Циркове мистецтво України 20–30-х років ХХ століття.** — Київ: Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, 2016. — 217 с.
- 48.Медриш І. **Світова музична література: підручник.** Випуск 2. — Чернівці: Місто, 2020. — 448 с.
- 49.**Монографія «Мистецтво в обороні».** — К.: НАМ України, 2024.
- 50.Мішін М. М. **Довгий день Михайло Золло.** — Київ: Мистецтво, 1974. — 146 с.
- 51.**Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття / Ін-т проблем сучасного мистецтва Акад. мистецтв України.** — Київ: Інтертехнологія, 2006. — 1054 с.
- 52.Орлов В.Ф. **Професійне становлення майбутніх учителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія.** — К.: Наукова думка, 2003. — 263 с.
- 53.Остапенко О. М. **Світова музична література кінця ХІХ — першої половини ХХ століття.** — Сєверодонецьк, 2012.
- 54.Павлишин С.С. **Музика двадцятого століття: Навчальний посібник.** — Львів: БаК, 2005. — 232 с.
- 55.Панченко В.Г. **Мистецтво в контексті культури.** — К., 1998.
- 56.Пилипчук Р. **Історія українського театру.** — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019.
- 57.Поляков М. Я. **Про театр: Поетика, семіотика, теорія драми / Незалежна Акад. естетики і свобод. мистецтв.** — М.: Міжнародне агентство «А.Д. & Т.», 2001. — 383 с.

- 58.Рожок В. **Музика і сучасність**: монографічні дослідження, науково-популярні, критичні та публіцистичні твори. — К.: Пошуково-видавниче агентство «Книга пам'яті України», 2003.
- 59.Скуратівський Вадим. **Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття. Генеза. Структура. Функції.** — К.: В-во Івана Федорова, 1997. — Ч.1. — 224 с.; Ч.2. — 240 с.
- 60.Станішевський Ю.О. **Балетний театр Радянської України 1925–1985 років.** — К.: Музична Україна, 1986. — 240 с.
- 61.Станішевський Ю.О. **Український радянський балетний театр 1925–1975.** — К.: Музична Україна, 1975. — 223 с.
- 62.Станішевський Ю.О. **Українське театрознавство в контексті сучасної європейської науки про театр // Сучасний стан українського мистецтвознавства та шляхи його подальшого розвитку: Матеріали наук. конф.** — К., 2000. — С. 45–47.
- 63.Татарський М.С. **Чарівний світ цирку.** — Київ: Радянська школа, 1973. — 80 с.
- 64.**Театр майбутнього — траскторія кванту.** — К.: Наша Формат, 2025.
- 65.Театральний менеджмент і продюсерство: Амер. досвід / Акад. мистецтва України, Київ. держ. ін-т театр. мистецтва ім. І. Карпенка-Карого. Каф. орг. театр. справи; Пер. з англ. за ред. І. Д. Безгіна. — К.: ВВП «Компас», 2000. — 639 с.
- 66.Туркевич В. **Опера «Набукко» Джузеппе Верді як кульмінація Рисорджименто першої половини ХІХ століття.** — К.: «АС», 1993.
- 67.Фартінг С. **Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення.** — Харків: Vivat, 2019.

68. Фількевич Г. М. **Всесвітня історія музики: Навчальний посібник.** — Київ: Стилос, 2006. — 350 с.
69. **Художня культура європейських країн: посібник для вчителів ЗНЗ. Науково-методичні та дидактичні матеріали. Част. 1.** — Львів: ВД «Артклас», 2011. — 105 с.
70. Черкашина М. **Опера XX ст.: нариси.** — К.: Музична Україна, 1981.
71. Черкашина-Губаренко М.Р. **Оперний театр у мінливому часопросторі.** — Харків: Акта, 2015.
72. Черненко І. М. **Мистецтво цирку.** — Київ: Державне видавництво образотворчої літератури і музичного мистецтва УРСР, 1962. — 46 с.
73. Чернова І. В., Горман О. П. **Зарубіжна музика: історія, стилі, напрями: Навчальний посібник.** — Львів: НАСВ, 2016. — 246 с.
74. Чечель Н.П. **Українське театральне відродження: західна класика на українській сцені 1920–1930-х років.** — К.: Наукова думка, 1993. — 140 с.
75. Щербак М. **Український оперний театр в контексті європейської культури.** — К., 2018.
76. Шейко В. **Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець XIX — початок XXI ст.): у 2 т.: монографія.** — Харків: Основа, 2001. — Т. 1. — 518 с.; Т. 2. — 399 с.
77. Яковлев О., Овчаренко Г. та ін. **Сценічне та музичне мистецтво: циркові та естрадні жанри. Науково-методичний аспект: матеріали XI наук.-практ. конф. (м. Київ, 15–16 квітня 2021 р.).** — Київ: КМАЕЦМ, 2021. — 123 с.

АНГЛОМОВНА ФАХОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Brown H. та ін. **Opera** (Grove Music Online). — Oxford: OUP, 2023.
2. Hillman-McCord J. (ed.) **iBroadway: Musical Theatre in the Digital Age**. — New York: OUP, 2022.
3. Homans J. **Apollo's Angels: A History of Ballet**. — New York: Random House Trade Paperbacks, 2010. — 643 p.
4. Kennedy D. **The Oxford Encyclopedia of Theatre and Performance**. — New York: Oxford University Press, 2003. — 1618 p.
5. Langer S. **Feeling and Form. A Theory of Art**. — New York: Charles Scribner's Sons, 1953. — 415 p.
6. Romanenkova J., Paliychuk A., Sharykov D., Bratus I., Kuzmenko H., Gunka A. **Circus art in modern realities: functions, problems, prospects** // Revista 121nclusions. — 2021. — Vol. 8. — 571–581.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського — <https://www.dnpb.gov.ua>
2. Музей театру ім. Максима Рильського — <https://museum.lib.kherson.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського — <http://nbuv.gov.ua>
4. Театральна лабораторія АРТ Арсенал — <https://artarsenal.in.ua/laboratoriya2/>
5. Театр майбутнього — інформаційний портал — <https://teatr-majbutnogo.org/>
6. Book-ye — <https://book-ye.com.ua>

7. **Наша Формат** — <https://nashformat.ua>
8. **Музична Україна** — <https://muzykalna-ukraina.org>
9. **Платформа дистанційного навчання КНУВС** — <https://d-learn.knuvs.edu.ua/>
10. **Українська цифрова бібліотека** — <https://www.udb.org.ua/>
11. **Дзеркало тижня Україна** — <https://dt.ua/ART/>
12. **День.kyiv.ua** — Культурна секція — <https://day.kyiv.ua/uk/article/>
13. **Культурний партнерство** — 7 тенденцій у театральній галузі України — <https://www.culturepartnership.eu/ua/article/ua>
14. **Тиждень.ua** — інформаційний портал про мистецтво та культуру — <https://tyzhden.ua/Culture/>
15. **UkrLB.ua** — Культура і мистецтво — <https://ukr.lb.ua/culture>

Розроблено: Федорків О.П.

Затвердження: Кафедра сценічного мистецтва і хореографії КНУВС

Дата оновлення: Листопад 2025 р.

Викладач: _____